

OJU "MUZEJI" KOTOR

Primitiveno: 11.05.2020				
Org. jed	Jed.klas.znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
		015/185		
		350/11		

Na osnovu člana 36. Statuta Opštine Kotor (Sl. list CG-opštinski propisi 37/19), Skupština Opštine Kotor na 39 sjednici, održanoj 30. 04. 2020. godine donijela je

ODLUKU

o davanju saglasnosti na

Izveštaj o radu OJU „Muzeji“ Kotor za 2019. godinu sa Izveštajem o finansijskom poslovanju OJU „Muzeji“ za 2019. godinu

Član 1.

Daje se saglasnost na Izveštaj o radu OJU „Muzeji“ Kotor za 2019. godinu sa Izveštajem o finansijskom poslovanju OJU „Muzeji“ za 2019. godinu

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“ – opštinski propisi.

Broj: 11-016/20-5806

Kotor, 30. 04. 2020. godine

Skupština Opštine Kotor

Predsjednik,

Jovana Sudić

SAVJET OJU „MUZEJI“ KOTOR
Stari grad 313
85330 Kotor

OJU „MUZEJI“ KOTOR

Prmijeno:				
Org. jed	Jed.klas.znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
01	077	188-2020-1		

Broj 188/2020-1
Kotor, 24.februar 2020.godine

Na osnovu člana 19 Zakona o kulturi („Službeni list CG“ br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12) i člana 45 Statuta OJU „Muzeji“ Kotor, na sjednici Savjeta OJU „Muzeji“ Kotor održanoj 24.februara 2020.godine, donešena je sljedeća

ODLUKA

1. Usvaja se Izvještaj o radu OJU „Muzeji“ Kotor za 2019.godinu;
2. Izvještaj iz tačke 1 se upućuje Osnivaču, Skupštini opštine Kotor na razmatranje;

Obrazloženje

Nakon razmatranja prijedloga Izvještaja o radu OJU „Muzeji“ Kotor za 2019. godinu, predsjednica i članovi Savjeta ustanove jednoglasno su donijeli ovu Odluku.

PREDSJEDNICA SAVJETA

Ana Lindi

OJU MUZEJI KOTOR

Stari grad 309

85330 Kotor

Br.188/2020-1

Kotor, 24. februar 2020. godine

IZVJEŠTAJ O RADU OJU „MUZEJI“ KOTOR ZA 2019. GODINU

I - OSNOVNI PODACI O USTANOVI

Naziv: Opštinska javna ustanova „Muzeji“ Kotor

Osnivač: Opština Kotor

Godina osnivanja: 1992.

Adresa: Stari grad 313, 85330 Kotor, Crna Gora Broj

telefona: +382 32 302 540

Veb sajt: www.muzejikotor.me

E-mail: info@muzejikotor.me

PIB: 02012669

Broj žiro-računa: 510-4136-48 (Crnogorska komercijalna banka)

Broj žiro-računa: 535-10109-16 (Prva banka)

Osnivanje ustanove

Opštinska javna ustanova „Muzeji“ Kotor osnovana je Odlukom o organizovanju Opštinske javne ustanove „Muzeji“ Kotor, koju je potpisao predsjednik Skupštine opštine Kotor br. 01-277 od 27. januara 1992. godine („Službeni list RCG -opštinski propisi“, br. 003/92 od 10. februara 1992. godine), čime je odlučeno da se postojeći Muzej grada Perasta i Muzej socijalističke revolucije opštine Kotor u osnivanju organizuju kao javna ustanova sa tri organizacione jedinice: Muzej grada Perasta, Istorijski muzej Kotor i Galerija solidarnosti. Uslijedilo je i šest odluka o izmjenama i dopunama Odluke o organizovanju Opštinske javne ustanove „Muzeji“ („Službeni list opštine Kotor“, br. 001/94 od 27. 04. 1994, „Službeni list opštine Kotor“ br. 001/96 od 15. 02. 1996, „Službeni list opštine Kotor“ br. 003/99 od 02. 04. 1999, „Službeni list Crne Gore - opštinski propisi“, br. 004/10 od 26. 01. 2010, „Službeni list Crne Gore - opštinski propisi“, br. 009/12 od 16. 03. 2012. i „Službeni list Crne Gore - opštinski propisi“, br. 024/14 od 03. 09. 2014), kojima je dodatno regulisana predmetna tematika. Četvrti segment ove ustanove Crkva Sv. Pavla pripojen je 2014. godine, a 16. decembra 2019. godine Skupština opštine Kotor je donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o organizovanju Opštinske javne ustanove „Muzeji“ kojom je arheološki lokalitet Rimski mozaici u Risnu na upravu dat ovoj muzejskoj instituciji.

Upravljanje i rukovođenje ustanovom

U skladu sa Statutom ustanove, organ upravljanja OJU „Muzeji“ je Savjet. Savjet ima predsjednika/cu i četiri člana/ice od kojih je jedan iz reda zaposlenih. Predsjednika/cu i članove/ice Savjeta imenuje i razrješava osnivač - Opština Kotor. Mandat predsjednika/ce i članova/ica Savjeta traje četiri godine. Članovi/ice aktuelnog Savjeta ustanove su: predsjednik Ilija Mlinarević i članovi/ice Dubravka Jovanović, Vladan Todorović, Aleksandra Marinović i Dragana Lalošević (iz reda zaposlenih).

Direktor OJU „Muzeji“ rukovodi ustanovom i njegova ovlašćenja i nadležnosti određeni su zakonom, Statutom i drugim opštim aktima ustanove. Direktora bira Savjet na osnovu javnog konkursa i na period od četiri godine. Aktuelna direktorka ustanove Slađana Mijanović izabrana je od strane Savjeta ustanove 13. decembra 2019. godine nakon realizovanog konkursa.

Organizacija ustanove

Opštinska javna ustanova „Muzeji“ Kotor je savremena kompleksna muzejska ustanova koju čine Muzej grada Perasta, Galerija solidarnosti, Istorijski muzej Kotor, Crkva Svetog Pavla i Rimski mozaici. Svaka organizaciona jedinica obavlja, u skladu sa zakonom, Statutom i drugim propisima, svoju djelatnost na osnovu programa rada koji zajedničkim radom realizuju u ustanovi zaposlena lica. Ustanova je usmjerena na čuvanje i prezentaciju kulture baštine (arheološke, etnografske, istorijske, umjetničke, pomorske, arhivske i bibliotečke), kao i na afirmaciju savremenog kulturno-umjetničkog stvaralaštva, posebno likovnog.

Djelatnost ustanove obavlja se u okviru organizacionih jedinica kao glavnih organizacionih oblika skladno odredbama Statuta ustanove (2019) i Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ustanove (2019). Unutrašnja organizacija ustanove zasniva se na zakonitom vršenju poslova, grupisanju istih ili sličnih i međusobno povezanih poslova, stručnoj obradi i evidenciji muzejskog i galerijskog materijala u organizacionim jedinicama i, konačno, obezbjeđenju stalne kontrole i odgovornosti u vršenju poslova.

Muzej grada Perasta

Muzej grada Perasta je muzej kompleksnog tipa. Smješten je u palati Bujović u Perastu. Raspolaze muzejskim materijalom koji je uglavnom sakupljen na području Perasta. Muzej grada Perasta u svom sastavu ima istorijsko-umjetničku, etnografsku i pomorsku zbirku koje su sačinjene od ostavština peraških porodica sa posebnim akcentom na porodicu Visković. Zbirke muzejskog fonda sa 2.301 predmeta predstavljaju neprocjenjivo bogatstvo u prezentovanju kulturne prošlosti Perasta i Boke Kotorske od XV do XX vijeka.

Kad je u pitanju objekat Muzeja grada Perasta - palate Bujović, stanje je alarmantno i zbog toga su izrada projekta rekonstrukcije kao i prva faza radova ušli u planove Opštine i Direkcije za uređenje i izgradnju Kotora za 2020. godinu. Tokom jeseni 2019. godine imali smo oštećenja krova uslijed nevremena i udara jakog južnog vjetrova, ali taj se problem ne može uporediti sa višedecenijskim problemima sa kojima se nosi palata Bujović. Prvenstveno zbog vlage i prodora vode u objekat te ugroženosti zbirki, njihove vrijednosti i izlagačkog potencijala, OJU „Muzeji“ je o stanju palate Bujović nedavno naručila i dobila stručna mišljenja statičara inženjera Đorđa Bijelića i arhitektice – konzervatorke Marije Novaković na osnovu kojih se došlo do zaključka da

je neophodna rekonstrukcija kako bi se sačuvalo ovo zdanje i Muzej grada Perasta koji u njemu djeluje.

Istorijat

Muzej grada Perasta predstavlja nasljednika nekadašnje peraške muzejske zbirke iz 1937. godine. Naime, 28. februara te godine na sjednici opštinskog vijećau opštinskom domu u Perastu, po pozivu predsjednika Tripa Nikovića, jednoglasno je donesena odluka o usvajanju Statuta Muzeja grada Perasta. Zbirka je formirana tokom druge polovine XIX i početkom XX vijeka donacijom građanstva i nasljednika/ca peraskih porodica. Muzej grada Perasta najprije je bio smješten u zdanju peraške Opštine na trgu ispred Crkve Sv. Nikole. Dio muzejske zbirke vezane za kapetana Marka Martinovića bio je izložen u kući na kraju Perasta. U periodu osnivanja mnogih zavičajnih muzeja 1950-ih godina, odlukom Ministarstva prosvjete NR Crne Gore osnovan je Zavičajni muzej u Perastu. Kako bi se muzejski predmeti objedinili i bili izloženi na jednom mjestu, kao prihvatljivo rješenje pokazala se reprezentativna palata Bujović sagrađena u XVII vijeku. Rekonstrukcija palate urađena je 1948. godine tako da, nakon dvadeset godina od osnivanja, Muzej u Perastu dobija jedinstven i do danas u etapama sređivan prostor. Kao dijelu kulturne i turističke ponude Boke Kotorske i Crne Gore, 1967. godine Muzeju se vraća naziv Muzej grada Perasta, a tokom 1970. godine pripojen mu je i Memorijalni muzej porodice Visković, čiji je porodični objekat - palata Visković znatno stradao u potresu 1979. godine. Nakon kompletne sanacije palate Bujović Muzej grada Perasta je poslije dužeg vremena svečano otvoren 1998. godine. Dogradnjom aneksa 2006. objekat je proširen čime su stvoreni bolji uslovi za deponovanje i prezentaciju muzejskog materijala.

Istorijski muzej Kotor

Istorijski muzej Kotor jedefinisan Statutom OJU „Muzeji“ Kotoriako još nije zaživio. U pitanju je muzej kompleksnog tipa - raspolaže muzejskim materijalom koji obuhvata arheološku zbirku nekadašnjeg gradskog lapidarijumai nalaze sa arheoloških lokaliteta u Risnu i Grblju (Mala i Velika gruda). Dio muzejskih predmeta se nalazi u ustanovi, a dio je trenutno smješten u Pomorskom muzeju Crne Gore u Kotoru, Upravi za zaštitu kulturnih dobara-nekadašnjem Zavodu za zaštitu spomenika kulture Kotora (palata Drago) i Kulturnom centru „Nikola Đurković“ Kotor. Muzej ima stalnu postavku u Crkvi Sv. Mihaila, gdje je smješten lapidarijum, kao i u Crkvi Sv. Pavla, gdje je do decembra 2019. godine bio izložen dio arheoloških nalaza sa lokaliteta Mala i Velika gruda. Zbog sigurnosti arheološki nalazi sa lokaliteta Mala i Velika gruda koji su neprocjenjive vrijednosti krajem 2019. godine su sklonjeni iz postavke Svetog Pavla i pohranjeni u sefove OJU „Muzeji“ Kotor.

Istorijat

Značajna i izuzetno bogata zbirka kamenih predmeta kotorskog lapidarijuma počela je da se stvara još 1906. godine. Naime, nakon opsežnih sanacionih radova, koji su izvođeni u periodu od 1896. do 1907. na Katedrali Sv. Tripuna, u oltarskom prostoru su otkriveni brojni fragmenti crkvenog namještaja iz starijih faza katedrale, pa čak i iz drugih značajnih objekata Kotora. Upravo ovi nalazi su, zajedno sa ostalim arheološkim i arhitektonskim ulomcima pronađenim u raznim dijelovima Kotora, predstavljali povod i okosnicu za formiranjeBokeljskog starinarskog društva1906. godine koje je postojalo sve do 1914. godine. Društvo je imalo svoj statut ili pravila

čiji je cilj, između ostalog, bio i sakupljanje, obrada i izlaganje starih kamenih spomenika. Tada je i osnovan mali gradski muzej - lapidarijum gdje su smješteni i izloženi predmeti od kamena, pronađeni prilikom pomenute sanacije katedrale. Muzej je bio smješten u bivšoj Crkvi Gospe od Rožarija, koja se nalazila sa zapadne strane pored crkve Sv. Nikole u Starom gradu. Muzej - lapidarijum je tu ostao sve do kraja Drugog svjetskog rata. Nakon 1945. lapidarijum se selio na više mjesta: ispod stare ljetnje pozornice, kod sjevernih gradskih vrata (bastion Riva), Crkve Sv. Mihaila u Starom gradu i podrumu nekadašnje mletačke kasarne. Tokom 1961. i 1962. godine dio najvrijednijih eksponata bio je izložen u prostoru -zapadnog ugla Trga od oružja, kod bastiona Venier. Međutim, nakon samo dvije godine sav izloženi i deponovani materijal preseljen je u podrumske prostorije Pomorskog muzeja Crne Gore u Kotoru. Nakon zemljotresa 15. aprila 1979. godine počinje novo stradanje najznačajnijeg lapidarijuma na jugoistočnoj obali Jadrana. Prenijet je iz podruma Muzeja u tada polusrušenu Crkvu Sv. Duha, a odatle su teški i voluminozni komadi preneseni na plato iznad sjevernih gradskih vrata, dok su manji komadi smješteni u bastion Gurdić. Ovi manji komadi lapida su, pošto je bastion preuređen za atomsko sklonište, prebačeni u tada napuštenu Crkvu Sv. Pavla. Od 2004. godine u romano-gotičkoj Crkvi Sv. Mihaila smješten je i za javnost otvoren kotorski Lapidarijum. Materijal Lapidarijuma se do dan-danas nalazi na više mjesta u Kotoru i na područjima van Kotora: u Crkvi Sv. Pavla, gdje je u toku 2017. godine izložen dio predmeta, staroj ljetnjoj pozornici u Kotoru, u Centru za konzervaciju i arheologiju Crne Gore - odjeljenje Kotor, Pomorskom muzeju Crne Gore, depoima u zgradama 313 i 314 u Starom gradu, u Katedrali Sv. Tripuna, Kulturnom centru „Nikola Đurković“, Crkvi Sv. Marije od Rijeke, Muzeju grada Perasta, crkvama na ostrvima Gospa od Skrpjela i Sv. Đorđe kod Perasta.

Galerija solidarnosti

Galerija solidarnosti jeste renomirani bokeški i crnogorski galerijski prostor, od 2011. lociran u prizemnom dijelu reprezentativne renesansno-barokne palate Pima na Pjaci od brašna u Starom gradu u Kotoru. Galerija obuhvata oko 400 umjetničkih djela raznih tehnika: slike, grafike, crteže, mozaike, serigrafije, skulpture, tapiserije i umjetničke fotografije. Tokom 2018. pokrenuta je revizija muzejskog materijala Galerije solidarnosti, koja još uvijek traje, a u planu je da se završi početkom 2019. Godine.

Istorijat

Nakon zemljotresa koji je zadesio Crnu Goru 15. aprila 1979. godine pokrenuta je akcija prikupljanja umjetničkih djela sa prostora bivše Jugoslavije preko tadašnjeg Udruženja likovnih umjetnika. Tada je Kotoru pripao vrijedan umjetnički fond kao osnov za stvaranje Galerije solidarnosti. Godine 1980. uslijedilo je uređenje muzejsko-galerijskog prostora na Trgu od oružja za smještaj Galerije i Muzeja socijalističke revolucije opštine Kotor u osnivanju. Mada je ovaj izuzetan prostor priveden namjeni, kao takav nikada nije zaživio. U međuvremenu galerijski fond je bio deponovan i premještan po raznim mjestima u Kotoru, a u palati Pima nalazi se od 2011. godine kada je, povodom Dana opštine Kotor 21. novembra, ustanova na upotrebu dobila ovaj reprezentativni galerijski prostor. Prostor obuhvata tri sale za izlaganje i depo za smještaj eksponata koji nisu izloženi. Fond Galerije solidarnosti obuhvata poklone - umjetničke predmete koji su kupljeni ili dobijeni na poklon, najčešće od strane izlagača.

Izložbeni prostor Crkve Sv. Pavla

U podnožju brijega Sveti Ivan, u nekada najvažnijoj arteriji Kotora - Zanatskoj ulici što vodi od sjevernih do južnih vrata grada, tačno iza apside Katedrale Sv. Tripuna nalazi se Crkva Sv. Pavla. Crkva je bila potpuno sakrivena visokim zidom tako da je samo romanogotički portal ukazivao na postojanje značajne arhitekture iza tog bezličnog zidnog platna. Godine 2014. nakon sprovedenih višegodišnjih radova na obnovi, sanaciji i uređenju, adaptirana je za potrebe muzejsko-galerijske djelatnosti i pripojena OJU „Muzeji“ Kotor. U ovoj dvorani se od 2018. Do kraja 2019. godine nalazila postavka arheoloških predmeta sa praistorijskih lokaliteta Mala i Velika gruda, a u dvorišnom dijelu Crkve Svetog Pavla izložen dio Lapidarijuma (period od preromanike do baroka).

Istorijat

Crkvu Svetog Pavla je kao svoju zadužbinu sagradio kotorski građanin Pavle Bari 1263. godine, kako svjedoči natpis na fasadi koji pominje srpskog kralja Uroša I, papu Urbana IV i kotorskog biskupa Marka. Uz crkvu je uspostavljen najprije muški, a od XVI vijeka ženski dominikanski samostan u kome je okončala život 1565. godine zazidana u svojoj ćeliji znamenita kotorska svetiteljka Blažena Ozana, koja je, između ostalog, zaslužna za duhovnu podršku kotorskim vojnicima u borbama protiv Osmanlija. Kada je crkva u doba Napoleonove okupacije (1807-1814) bila pretvorena u kasarnu, unutrašnjost je međuspratnom konstrukcijom podijeljena na dva nivoa tako da se potpuno izgubio osnovni karakter jedinstvenog crkvenog prostora. Za vrijeme italijanske okupacije u Drugom svjetskom ratu pretvorena je u zatvor, a u vrijeme Informbiroa i sukoba Tita sa Staljinom 1948. godine ovaj objekat je postao ženski takozvani Mali zatvor. Tokom radova na istraživanjima pažljivom analizom utvrđeno je da je sadašnja stojeća građevina proširena u XVI vijeku, dok je od izvorne crkve iz XIII vijeka ostao sačuvan dio nekadašnje glavne zapadne fasade sa portalom i natpisom o gradnji i apsidalni luk bez apside u bočnim zidovima. Temelji bočnih zidova starog sakralnog objekta i ostatak kamenog poda u obliku dijagonalne šahovske ploče otkriveni su prilikom iskopavanja i prezentovani u unutrašnjosti. Iскопavanjima u uskom dvorištu između zapadnog zida i visokog zida prema ulici otkriveno je da se u tadašnju crkvu u XIII vijeku ulazilo sa nižeg nivoa sadašnje ulice dvokrakim stepeništem. Pod tim stepeništem bio je izgrađen arkosolij u čijoj je niši uzidan kameni sarkofag, možda grob ktitora starije crkve.

Rimski mozaici u Risnu

Arheološki lokalitet Rimski mozaici, nakon desetogodišnje uprave Turističke organizacije, odlukom Skupštine opštine Kotor 16. decembra 2019. godine, prešao je pod upravu Opštinske javne ustanove „Muzeji“ Kotor čime su obezbijeđeni pravni uslovi i stručni kapaciteti za objedinjavanje i brigu najvećeg dijela kulturnog i istorijskog nasljeđa sa područja kotorske opštine. Ovaj lokalitet ostatak je rimske vile sa mozaicima u Risnu iz II vijeka nove ere i predstavlja izuzetno značajno kulturno dobro, te jedan od najuočljivijih mozaičkih kompleksa iz perioda Starog Rima u Crnoj Gori, ali i širem prostoru. Imajući u vidu značaj ovog kulturnog dobra i nesumnjivu potrebu njegove konstantne zaštite i unaprjeđenja uslova za valorizaciju u svakom pogledu, prirodno je i očekivano da Rimskim mozaicima najzad upravlja Opštinska javna ustanova „Muzeji“ Kotor, registrovana za obavljanje ovakve vrste djelatnosti.

Istorijat

Boka Kotorska je bila u sastavu Rimskog carstva skoro 600 godina, od 168. do 476 godine p.n.e. Risanski mozaici pokrivaju podove otmene rimske vile iz perioda cara Hadrijana iz II vijeka n. e. Čitav kompleks iznosi oko 792 m² i sastoji se od pravougaonog centralnog prostora od koga se hodnikom nastavljaju pravougaone prostorije. Sa istočne strane nalazi se pet prostorija povezanih prolazom. Dekoracije podova se sastoje od mozaika crne, sive i bijele boje sa centralnim i bočnim figurama u vidu kvadrata, romba i polukruga. Ono što ovom mozaiku daje posebnu ljepotu i vrijednost jeste medaljon koji se nalazi u središnjem dijelu, oivičen crnim kamenčićima sa utkanim bijelim meandrima. U medaljonu je smještena figura muškarca koje predstavlja boga sna Hipnosa.

II - REDOVNA DJELATNOST

U skladu sa odredbama Statuta, osnovna djelatnost OJU „Muzeji“ Kotor je:

1. Sistematsko istraživanje, prikupljanje, proučavanje, čuvanje, stručno-tehnička zaštita i naučna obrada materijala arheološkog, etnografskog, istorijskog i umjetničkog karaktera na području opštine Kotor;
  - Izlaganje pokretnih dobara značajnih za kulturu, umjetnost, nauku i obrazovanje, kao i izdavanje stručnih kataloga i publikacija;
  - Stvaranje povoljnih uslova da pokretna kulturna dobra budu sačuvana i da služe zadovoljavanju kulturnih, naučnih i drugih potreba opštine i njenih građana/ki;
  - Prikupljanje, procjena i otkup muzejskog materijala;
  - Stručna i naučna obrada muzejskog materijala;
  - Konzervacija, rekonstrukcija i revitalizacija muzejskog materijala;
  - Zaštita stvari koje se odnose na istoriju društva, život i rad istaknutih ličnosti, arheoloških predmeta i zbirke koje imaju istorijsku vrijednost;
  - Ostvarivanje saradnje sa drugim kulturnim, naučnim, društvenim i privrednim subjektima u cilju unapređivanja muzejsko-galerijske djelatnosti u opštini.

OJU „Muzeji“ vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, a naročito: pripremanje stalnih, povremenih i pokretnih izložbi, izdavanje stručnih kataloga, publikacija i kopija važnih eksponata umjetničkog, kulturno-istorijskog i naučnog karaktera, uvećavanje i obogaćivanje muzejskih i galerijskih zbirki putem muzeoloških istraživanja, otkupa, poklona, legata i sličnog, vođenje evidencije muzejskog materijala, uključujući i vrijedna djela iz oblasti umjetnosti koja se nalaze u svojini građana/ki i pravnih lica opštine Kotor, pružanje stručne pomoći za obrađavanje i zaštitu tog materijala, organizovanje naučnih skupova, predavanja, seminara i sličnih oblika rada, organizovanje posjeta obrazovnog karaktera, kao i omogućavanje pristupa muzejskom materijalu naučnim radnicima/cama, učenicima/ama i studentima/kinjama.

Zaštita muzejskih predmeta

U Muzeju grada Perasta izvršena je potrebna preventivna zaštita na 37 knjiga. Na sedmičnom nivou kontrolisane su relativna vlažnost vazduha i temperatura u Muzeju. Kontrolisani

su i mikroklimatski uslovi u depoima i izložbenim prostorima Muzeja grada Perasta. Tokom 2019. godine radilo se na konzervaciji umjetnina koje su pretrpjele manja oštećenja izazvana neadekvatnim spoljašnjim uslovima u Muzeju za vrijeme većih kiša. Poslove u domenu zaštite muzejskih predmeta obavljala je konzervatorica-restauratorica mr Maja Uskoković, zaposlena u Muzeju grada Perasta.

Konzervatorsko – restauratorska radionica, prva za konzervaciju papira u Boki

Oktobra 2019. godine započeta je obimna pravna i tehnička procedura pred adaptaciju prostorija koje na broju 313 u Starom gradu koristi naša muzejska ustanova a u cilju stvaranja uslova za rad konzervatorsko – restauratorske radionice, prve radionice za konzervaciju papira u Boki. Dobijeni su konzervatorski uslovi Uprave za zaštitu dobara, a Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora je učinila sve iz domena svoje nadležnosti da bi se uradile procjena stanja i projekat adaptacije. Otvaranjem ove radionice u 2020. godini OJU „Muzeji” će upotpuniti djelatnost pružanjem mogućnosti za konzervaciju najprije papira, a potom kamena, drveta i tekstila. OJU „Muzeji” Kotor sadrži obimnu papirnu građu i to arhivski fond Opštine Perast, porodični arhiv Visković, fond osnovne škole Perast i biblioteke porodica Visković, Balović, Krklec i Milošević. Imajući u vidu da u Kotoru postoje značajni crkveni arhivi, biblioteke i razne privatne zbirke sa papirnom građom, knjigama, dokumentima, umjetninama na papiru, akvarelima, litografijama i slično, od javnog interesa je planirano otvaranje prve konzervatorsko - restauratorske radionice za papir u Boki Kotorskoj. Radionica će biti zadužena za zaštitu papirne građe, preventivnu konzervaciju i konzervatorsko-restauratorske zahvate. Voditeljka radionice će biti licencirana konzervatorica-restauratorica mr Maja Uskoković koja je završila magistarske studije restauracije na Sveučilištu u Dubrovniku. Radila je na više projekata odobrenih od strane Ministarstva kulture kao i na predmetima iz fonda Muzeja grada Perasta.

Pokloni

Muzeju grada Perasta u toku 2019. godine porodica Anastasa Bocarića je poklonila sliku nepoznatog naziva (ulje na platnu). Od likovnih umjetnika/ca koji su izlagali u galerijskim prostorima OJU „Muzeji” Kotor u protekloj godini ostvaren je niz poklona:

- 14. avgusta 2019. godine Ljubomir Borožan poklonio sliku „Tre sorelle”;
- 22. avgusta 2019. godine Marina Stoponja poklonila vajarSKI rad „Spirit of St. Pavle”;
- 9. septembra 2019. godine Ratko Šoć poklonio sliku „Posljednje pismo”;
- 6. jun 2019. godine Tijana Cvetić poklonila sliku „Perast 2019”.

Otkupi

Na sjednici Savjeta 9. oktobra 2019. godine usvojen je Program sakupljanja muzejskog materijala za period od 2019. do 2024. godine. Ustanova planira da dopuni svoj muzejski materijal poštujući stručnu procjenu kustosa koji rukovode određenim muzejskim zbirkama, a koji se odnosi na deficit u pogledu sadržaja muzejske zbirke, realne ponude na terenu ili bilo kog drugog načina sakupljanja muzejskog materijala, u skladu sa propisima.

Godišnji plan sakupljanja će zavisiti i od sredstava kojima raspolaže OJU „Muzeji“,

odnosno iznosom sredstava koji se opredijeli za otkup.

Imajući u vidu stručno mišljenje kustosa/kinja i procjenu stanja konzervatora/ki, pri sakupljanju muzejskog materijala prioritet će imati sljedeći predmeti grupisani prema zbirkama, ali je jasno istaknuta potreba da se otkupljuju vrijedni predmeti iz porodičnog nasljeđa Zorana Radimira koji bi mogli biti osnov budućeg muzeja grada Kotora.

Revizija muzejskih predmeta

U toku su revizijski postupci koji su otpočeti u oktobru mjesecu 2019 godine u Muzeju grada Perasta i u Istorijskom muzeju. Od posebnog značaja je revizija muzejskih predmeta i materijala Istorijskog muzeja koja se radi prvi put, a obrađena su do danas 454 predmeta iz perioda od antike do baroka.

Revizija muzejskog materijala je, saglasno Zakonu o muzejskoj djelatnosti, stručna provjera postojanja, stanja, stepena zaštite i uslova čuvanja muzejskog materijala i muzejske dokumentacije. U postupku revizije muzejskog materijala utvrđuju se uništeni muzejski predmeti koji mogu biti predmet otpisa. Revizija je pokrenuta s obzirom na to da je od prethodne revizije muzejskih predmeta protekao propisani vremenski period, kao i na osnovu odredbe Pravilnika koja nalaže da se revizija „vrši i u slučaju preuzimanja poslova rukovodioca zbirke ili muzeja“ - ustanova je dobila vršiteljku dužnosti direktorke sredinom septembra 2019. i direktorku decembra 2019. godine.

Podsjetimo, revizijski procesi podrazumijevaju multidisciplinarni rad na utvrđivanju činjenica vezanih za muzejske predmete te kategorisanje podataka o obimu i vrsti muzejskih predmeta i materijala obuhvaćenog revizijom, metod revizije, broj identifikovanih muzejskih predmeta prema pripremljenoj dokumentaciji, broj identifikovanih neinventariranih predmeta, broj ranije otpisanih predmeta, broj predmeta koji nisu mogli biti identifikovani, broj predmeta koji su evidentirani bez podataka za identifikaciju, broj pozajmljenih predmeta koji nisu vraćeni, broj nedostajućih predmeta za koje postoji muzejska dokumentacija, broj predmeta koji su otpisani prema postojećoj muzejskoj dokumentaciji, broj predmeta kojima je neophodan konzervatorski tretman prema prioritetima, broj predmeta za koje se predlaže otpis i predloge mjera zaštite.

Popisi muzejskih predmeta i osnovnih sredstava

Krajem aktuelne godine realizovani su redovni godišnji popisi muzejskih predmeta i osnovnih sredstava na nivou cijele ustanove. Popise su vršile komisije koje je obrazovala direktorka ustanove.

Naučno-stručna istraživanja i objavljivanja građe

Tokom 2019. godine nastavljen je redovni rad zaposlenih u ustanovi na istraživanju muzejskih predmeta, kao i saradnja sa istraživačima/icama iz drugih ustanova i organizacija.

„Konte Luiđi Paolo Marija Visković (1828-1891), znameniti pomorski kapetan, konzul i rodoljub“ – naziv je dokumentarne izložbe autorke Jelene Čečur koja je pred brojnom publikom sinoć otvorena u Muzeju grada Perasta. Pomenutom izložbom ova muzejska institucija javnosti je iznova predstavila jednog od najznačajnijih Peraštana koji su drevni bokeljski grad vezali za

evropske diplomatske i kulturne tokove. Istraživanje dokumentaristkinje Jelene Čečur obuhvatilo je preko 100 dokumenata iz porodičnih arhiva Visković 3, 4, 6 i 11, a za potrebe istraživanja saradnici/e Instituta „Gete” u Beogradu preveli su sa staronjemačkog (gotica) 11 dokumenata iz ostavštine porodice Visković.

Gojko Andrijašević, arheolog i rukovodilac Istorijskog muzeja Kotor, tokom jeseni 2019. godine objavio je u časopisu „Matica” stručni članak o Maloj i Velikoj grudi, praistorijskim nalazištima u Tivatskom polju.

Terenski rad

Muzej grada Perasta po svojim zakonskim obavezama utvrdio je kao prioritet terenskog rada praćenje i prikupljanje materijalnih dokaza o aktuelnim običajima i nematerijalnom kulturnom nasljeđu. U tom cilju tokom 2019. godine po prvi put fotografski su bilježeni običaji Gađanje kokota i Fašinada. To će i ubuduće biti jedan od zadataka Muzeja grada Perasta, a uz pomenute događaje, pratiće se i peraški običaj Mađ.

II - PROGRAMSKA DJELATNOST

Ustanova je, pored stalnih postavki u Muzeju grada Perasta, Crkvi Sv. Pavla, Crkvi Sv Mihaila - lapidarijumu i Galeriji solidarnosti, tokom 2019. imala programsku djelatnost, realizovanu samostalno ili u saradnji sa drugim subjektima (institucije, ustanove, organizacije, pojedinci/ke). Programska djelatnost je realizovana u prostorima ustanove, kao i u drugim izložbenim prostorima. Stalne postavke tokom cijele godine u organizacionim jedinicama prikazuju reprezentativniji izbor muzejskih predmeta (arheoloških, etnografskih, istorijskih, umjetničkih i pomorskih), kao i arhivske i bibliotečke građe iz bogate kulture zaostavštine ovog kraja, kao i kulturno-umjetničkog stvaralaštva (posebno likovnog) Kotora, Crne Gore i regiona.

Muzej grada Perasta

Muzej grada Perasta, pored redovne djelatnosti, organizovao je niz programa u domenu naučno-istraživačke djelatnosti, promocije kulturnog nasljeđa i likovne umjetnosti:

Januar

Priprema godišnjeg programa za realizaciju u Muzeju grada Perasta.

Februar

Povodom 82 godine od osnivanja Muzeja grada Perasta, organizovanje okrugli sto pod nazivom „Vizije razvoja”. O razvojnim potencijalima i izazovima OJU „Muzeji” i Muzeja grada Perasta govorili su Dušan Medin, direktor OJU „Muzeji“ Kotor, Jelena Vukasović, sekretarka Sekretarijata za kulturu, sport i društvene djelatnosti Opštine Kotor, Dragana Lalošević, rukovoditeljka Muzeja grada Perasta, dr Ilija Lalošević, redovni profesor Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, mr Zorica Čubrović, arhitektica i viša konzervatorica u Upravi za zaštitu kulturnih dobara – Područna jedinica Kotor i mr Maja Uskoković, konzervatorica-restauratorica u Muzeju

grada Perasta. Moderatorka je bila Marina Dulović, muzejska pedagoškinja.

Mart

Dokumentaristkinja Jelena Čečur i konzervatorka Maja Uskoković prisustvovala su naučnom skupu „Spektralno snimanje na kulturnoj baštini“ u Dubrovniku.

Dokumentarna izložba „Stećci Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore“ autorke Mirjane Vukasović gostovala je u Narodnom muzeju Čačak.

April

U organizaciji Opštine Kotor, Kulturnog centra „Nikola Đurković“ i OJU „Muzeji“ Kotor, obilježen je 15. april povodom 40 godina od katastrofalnog zemljotresa 1979. godine. Aktivnosti događaja sprovedene u Crkvi Sv. Pavla. Organizatorka Biserka Milić. Program je obuhvatao nekoliko segmenata. U Crkvi Sv. Pavla i Galeriji solidarnosti upriličeno otvaranje dokumentarno – umjetničke izložbe autora arhitekta prof. Aleksandra Radojevića pod nazivom „Osluškiivanje zidova koji govore“, potom okrugli stolovi „40 godina od zemljotresa u Kotoru“ i „Zaštita kulturne baštine Kotora od zemljotresa do danas“ i, na kraju, izložba fotografija „Kotor od zemljotresa do danas“ koju je koncipirao dr Stevan Kordić. Nakon otvaranje izložbe „Osluškiivanje zidova koji govore“ arhitekta Aleksandra Radojevića iz Beograda, predsjednik Opštine Kotor Vladimir Jokić i predsjednik Opštine Kotor za vrijeme zemljotresa 1979. godine Boško Mačić pozdravili su prisutne i podsjetili na vrijednosti i značaj Kotora, kao i na ranjivost grada i građana/ki pred prirodom. Poslije njihovih izlaganja, učesnici/e okruglog stola „40 godina od zemljotresa u Kotoru“, kao direktni akteri/ke tog nemilog događaja i obnove grada, iznijeli su lične doživljaje iz tog potresnog perioda prije četiri decenije. Uslijedila su izlaganja arheologa mr Jovana Martinovića, velikog poznavaoca kulture i baštine Kotora, mr Zorice Čubrović, arhitektice-konzervatorke koja je takođe dala osvrt na težak, ali i plodan period rada na kulturno-istorijskim dobrima Kotora, Nadežde Radović, autorke knjige „Dnevnik bola i straha“, don Antona Belana, generalnog vikara Kotorske biskupije, kao i drugih aktivnih sugrađana/ki Dragana Đurčića, Dušana Davidovića i mr Mileve Pejaković Vujošević. Popodnevni dio programa u Crkvi Sv. Pavla obilježio je okrugli sto „Zaštita kulturne baštine Kotora od zemljotresa do danas“. Na okruglom stolu učešće su uzeli stručnjaci/kinje iz domena zaštite kulturne baštine i to: generalna sekretarka Nacionalne komisije za UNESCO pri Ministarstvu kulture Crne Gore mr Milica Nikolić, prof. Aleksandar Radojević, arhitekta, mr Vilma Kovačević, arheološkinja, Jasminka Grgurević, konzervatorka, mr Marija Mihaliček, istoričarka umjetnosti, gospođa Snežana Pejović, arhivistkinja, Vlasta Mandić, arhitektica, kao i prof. dr Ilija Lalošević, arhitekta-konzervator. Prisutni su, takođe, imali priliku i da čuju tekst prof. dr Milenka Pasinovića, koji je dao nemjerljiv doprinos i značaj na polju zaštite kuturne baštine, kulture, kulturnog turizma i tradicije ovog područje, i jedan je od onih Kotorana čijom je zaslugom ovo područje i upisano na UNESCO Listu svjetske kulturne baštine. Svojim stručnim izlaganjima, učesnici okruglog stola, iznijeli su stavove i iskustva u dugogodišnjem radu na obnogi ovog grada.

Rad na reviziji muzejskog materijala. Priprema Muzeja grada Perasta za sezonu. Rad u smjenama.

Maj

Rad na organizovanju skupa „Stare i rijetke knjige, dokumenta i umjetnine na papiru“. Organizatorke skupa Maja Uskoković i Biserka Milić. Međunarodni stručni skup „Stare i rijetke knjige, dokumenta i umjetnine na papiru“ održan je 9. maja 2019. godine u Crkvi Svetog

Pavla. Skup su kratkim obraćanjima otvorile mr Maja Uskoković, konzervatorka-restauratorka, Jelena Vukasović, sekretarka Sekretarijata za kulturu, sport i društvene djelatnosti Opštine Kotor, i Biserka Milić, projekt menadžerka. U okviru prve sesije „Stare knjige” koju je vodila Stanka Janković Pivljanin izlagali su: Slavko Dabinović i Danijela Nikčević, bibliotekari iz Pomorskog muzeja sa temom „Stare i rijetke knjige – Zbirka Pomorskog muzeja Crne Gore u Kotoru”, Nemanja Krivokapić, protojerej Srpske pravoslavne crkve -Mitropolije crnogorsko-primorske, sa temom „Stare i rijetke knjige iz riznice Srpske pravoslavne crkve u Kotoru”, dr Vesna Čučić, Sveučilište Dubrovnik, sa temom „Djela Nikole V. Gozze objavljena u 16. stoljeću”, Jelena Vukasović i Marija Starčević, bibliotekarke Gradske biblioteke i čitaonice, sa temom „Zbirka stare i rijetke knjige u Gradskoj biblioteci i čitaonici u Kotoru uz kratki osvrt na prve brojeve lista Karampana”, Stanka Janković Pivljanin iz JP „Službeni glasnik” Beograd sa temom „Proučavanje starije književnosti u eri digitalnih tehnologija – Stjepan Zanočić, studija slučaja”, Vesna Šujica iz Univerzitetske biblioteke „Svetozar Marković” Beograd sa temom „O djelu kulturne baštine Univerzitetske biblioteke Svetozar Marković u Beogradu” i don Anton Belan, generalni vikar Kotorske biskupije na temu „Statut kotorske Bratovštine bičevalaca iz 1298. godine”. U okviru druge sesije „Dokumenta” koju je vodila Jasmina Bajo izlagali su: Aleksandra Simeunović i Jelena Čečur iz OJU „Muzeji” Kotor – Muzej grada Perasta – temu „Diplome članova porodice Visković iz fundusa Muzeja grada Perasta”, Danijela Đukić iz OJU „Muzeji” Kotor – Muzej grada Perasta – temu „Prezentacija dijela zbirke zdravstvenih dozvola iz peraškog arhiva”, Jasmina Bajo iz Gradske biblioteke i čitaonice i Nataša Gobović iz Biblioteke Pomorskog fakulteta temu „Obnovljena izložba dokumenata u vezi sa ujedinjenjem Crne Gore i Boke Kotorske (1813–1814. godine) – primjer prezentacije pisanog kulturnog nasljeđa”. U trećoj sesiji „Umjetnine na papiru i mjere zaštite” koju je vodila Sanja Serhatlić izlagale su: Jasminka Grgurević iz Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore – Područno odjeljenje u Kotorusa temu „Zaštita minijatura kao poseban izazov službe zaštite na primjeru prikaza Sv. Nikole u matrikuli Bratovštine mornara grada Kotora”, Sanja Serhatlić iz Hrvatskog restauratorskog zavoda – Odsjek za papir Dubrovnik sa temom „Uloga Odsjeka za restauraciju papira Dubrovnik u sveukupnoj zaštiti arhivskog gradiva, knjižne građe te umjetnina na papiru, pergamentu i koži”, dr Milena Martinović iz Narodnog muzeja Crne Gore sa temom „Trebnik Maksima Mileševca – arheografska i konzervatorska istraživanja” i Dragana Lalošević i mr Maja Uskoković iz OJU „Muzeji” Kotor – Muzej grada Perastasa temu „Značaj slike Suđenje na trgu u Perastu i njen konzervatorsko-restauratorski tretman”.

Pripremanje projekta „Svečana večera po meniju iz 1893.godine”. Projekat osmislila i sprovela Biserka Milić. Projekat rađen u suorganizaciji sa hotelom „Ibero star Perast Grand Hotel”. Saradnice na projektu Jelena Čečur, Dragana Lalošević, Maja Uskoković.

Jun

Sprovedene aktivnosti projekta „Svečana večera po meniju iz 1893.godine”. Projekat uspješno sproveden. Ocijenjen je od Ministarstva turizma najvišim ocjenama sa predlogom da se sa ovakvim i sličnim projektima aplicira kod Ministarstva u turizma u cilju formiranja novog turističkog proizvoda.

Izložba Muzeja grada Perasta „Zmajevići pod plaštom opata i kapetana“, autorke Aleksandre Simeunovićgostovala u „Muzejima i galerijama” u Tivtu.

Konzervatorka Maja Uskoković, etnološkinja Danijela Đukić i menadžerka Biserka Milić su učestvovala na Drugoj međunarodnoj konferenciji bibliotekara, arhivista i muzeologa održanoj na Cetinju.

Etnološkinja Danijela Đukić je učestvovala na multidisciplinarnoj međunarodnoj konferenciji o nematerijalnoj kulturnoj baštini Paštrovića u Petrovcu u organizaciji NVO „Bauo“.

Jul

„Peraški običaji – nematerijalna kulturna baština“ – tema je izlaganja koje je viša kustoskinja OJU „Muzeji“ Danijela Đukić imala na 25. Forumu pomorske baštine Mediterana „Baštinske luke, festivali i događanja“ prošlog ljeta održanom u Betini u Hrvatskoj. Danijela Đukić je ovom prilikom predstavila dva važna običaja vezana je za perašku lokalnu zajednicu – Fašnadu (zaštićeno nematerijalno kulturno dobro od nacionalnog značaja) i Gađanje kokota.

Organizovana izložbaradova arhitekta Luke Pajovića „U liku Serenissime“.

Avgust

Izložba slika akademskog slikara Ljubomira Borozana „Tre sorelle“ uz izvođenje dijela istoimene predstave. Organizatorica izložbe Biserka Milić

Izložba Zorana Radimira „Sačuvano blago dobrotskih palata“ u Galeriji solidarnosti. Autorke i organizatorke izložbe Dragana Lalošević i Danijela Đukić.

Konzervatorska priprema, digitalizacija i štampa časopisa o vjenčanju Jelene Petrović Njegoš i Viktora Emanuela II Savojskog, kao i prezentacija istog na otvaranju Rezidencije „Elena“ u „Porto Montenegro“, a na poziv menadžmenta istoimene kompanije, nakon čega je princeza Marija Gabrijela sa svojim saradnicima/ama posjetila Muzej grada Perasta.

Septembar

Dokumentarna izložba „Konte Luiđi Paolo Marija Visković“. Autorka izložbe Jelena Čečur u Galeriji Muzeja grada Perasta.

Događaj pod nazivom „Muzikom, lirikom i gastronomskim specijalitetima kroz peraški XIX vijek“ u Muzeju grada Perasta organizovale su Jelena Čečur, Dragana Lalošević i Biserka Milić. Ovaj događaj je organizovan povodom proslave Evropskih dana baštine za 2019. godinu. U okviru proslave ostale aktivnosti bile su: puštanje promotivnih balona sa logom EU sa terase palate Bujović, snimanje događaja dronom i pravljenje promotivnog spota za OJU „Muzeji“ Kotor – Muzej grada Perasta koji je promovisan putem društvenih mreža.

Oktobar

Priprema projekta sufinansiranog od strane Ministarstva turizma i održivog razvoja Crne Gore „Vjenčanje Krsta Visković i Milene Tripković plemenite“.

Novembar

Sprovođenje projektnih aktivnosti „Vjenčanje Krsta Visković i Milene Tripković plemenite“. Koordinatorica projekta Biserka Milić. Projekat podrazumijeva svečanu večeru po originalnom meniju iz 1886. godine sa vjenčanja Krsta Viskovića i Milene Tripković plemenite (koji se čuva u Muzeju grada Perasta), prezentaciju svadbenog menija, vinske karte, spiska gostiju, napitnica i sonata koji su dio istog arhivskog fonda. Spona između turizma, kulture i tradicije danas je od posebnog značaja i potencijala, te je ovaj projekat doprinos kako prezentaciji kulturnog dobra, tako i unapređenju turističke ponude Crne Gore. Projekat se realizuje uz podršku Ministarstva turizma i održivog razvoja Crne Gore, a dobio je status novog turističkog proizvoda.

Tokom novembra konzervatorica Maja Uskoković izvršila konzervatorsko – restauratorske radove na 79 papirnih novčanica, a po projektu Ministarstva kulture Crne Gore i Programu zaštite

kulturnih dobara Crne Gore.

Decembar

Dokumentarna izložba „Nematerijalna kulturna dobra Crne Gore” otvorena je 5. decembra u kotorskoj Galeriji solidarnosti, a otvorio je direktor Direktorata za kulturnu baštinu Aleksandar Dajković dok su govorili direktorka OJU „Muzeji” Slađana Mijanović i entološkinja Danijela Đukić, jedna od autora/ki izložbe. Otvaranjem izložbe započeta je međunarodna konferencija „Nematerijalna kulturna baština Boke Kotorske” koja je održana u organizaciji Opštinske javne ustanove „Muzeji” Kotor, a uz podršku Sekretarijata za zaštitu prirodne i kulturne baštine Opštine Kotor i Uprave za zaštitu kulturnih dobara. Glavni cilj konferencije je bio da se u našem gradu okupe stručnjaci/kinje iz različitih djelatnosti koji se bave istraživanjem, dokumentovanjem, očuvanjem, transmisijom i revitalizacijom nematerijalnog nasljeđa. Manifestacije, festivali, običaji lokalnog i nacionalnog značaja, vještine, tradicionalni zanati, kao i mnogi drugi elementi, prepoznati su Konvencijom UNESCO o nematerijalnoj kulturnoj baštini koja je usvojena 2003. godine. Skupština Crne Gore Konvenciju je ratifikovala 2009. te je, nakon donošenja niza zakonskih akata, nematerijalna baština zakonski prepoznata 2010. godine (Zakon o zaštiti kulturnih dobara). Nakon što su se u uvodu obratili Milica Martić, načelnica Direkcije za razvoj djelatnosti u oblasti kulturne baštine, mr Milica Nikolić, sekretarka Crnogorske nacionalne komisije za UNESCO, i Balša Perović, načelnik Uprave za zaštitu kulturnih dobara – PJ Kotor, počeo je stručni dio konferencije koji je vodila Jasmina Bajo. Izlagali su: Saša Srećković: NKB izazov – Upravljanje raznorodnim viđenjima Konvencije; dr Antun Sbutega: Kandidatura Bokeljske mornarice za upis na Reprezentativnu listu svjetske nematerijalne kulturne baštine UNESCO; Nadežda Nada Radović: Vještina izrade dobrotске čipke; Bojana Sekulić: Interpretacija nasljeđa, jedna tema – mnogo perspektiva; Danijela Đukić: Fašinada; Dragana Lalošević: Gađanje kokota – održivost običaja; Mileva Pejaković Vujošević: Škaljarski običaji kao dio nematerijalne kulturne baštine; Stanka Janković Pivljanin: Čitanje karnevala – (ne)izgubljeni semantički kodovi evropske kulturne baštine; Siniša Jelušić: Obredi prelaza u tradicionalnoj kulturi Boke: komparativna interpretacija; Aleksandra Simeunović: Mitovi, legende i običaji Risna; Igor Lazarević: Vjerovanja o Lorku; VitoVujović: Proces izrade drvene barke – veza tradicije i savremenih trendova u drvenoj brodogradnji; Željko Starčević: Vještina gradnje u kamenu na suvo u zaleđu Boke Kotorske; Jasminka Grgurević: Vještina izrade ikona bokokotorske slikarske škole; Lucija Đurašković: O kultovima presvete Bogorodice i Sv. Georgija u Boki Kotorskoj; Vesna Vučinić Nešković: Uslovi za revitalizaciju i održavanje vjerskih svetkovina u Boki Kotorskoj; Zlata Marjanović: Na kantunu (ne)zaborava: etno muzikološkim promišljanjem o muzičkom nasljeđu Boke Kotorske; Marina Dulović: Salonska muzika u peraškim salonima – tragom jednog programa za bal iz druge polovine XIX vijeka; Tina Ugrinić i JoškoKatelan: Etno muzikološka građa Ankice Petrović; Slobodan Jerkov: Kratak istorijat narodnih instrumenata u Crnoj Gori; Nade Genevska: Nematerijalna baština Makedonije sa osvrtom na narodni vez; Snešana Ašanin: Romska slava Bibija; Suzana Antić: Prihvatanje zajedničkog i očuvanje posebnog (elementi nematerijalnog kulturnog nasljeđa istočne Srbije); Timka Alihodžić: Pogrebni običaji kao dio kulturnog nasljeđa; SnežanaVukotić: Nematerijalna kulturna baština Nacionalnih parkova CG.

Krajem decembra Muzej grada Perasta pripremio je praznični program za djecu „Muzej djeci Perasta” kojom prilikom su djeci dijeljeni poklon-paketići.

Galerija solidarnosti

Galerija solidarnosti, osim svoje osnovne djelatnosti i izložbi iz svog fundusa, tokom 2019. realizovala je izložbe (samostalne i kolektivne) renomiranih umjetnika/ca iz zemlje i inostranstva. Takođe, u ovoj galeriji je tokom prošle godine priređeno više dokumentarnih izložbi te niz programa druge vrste (književni, muzički, naučni, promocije, press konferencije, radionice, edukativni i drugi programi).Program:

Februar

Predstavljanje monografije „Ostavština Italije na Crnogorskom primorju“ autora mr Jovana J. Martinovića u saradnji sa Zajednicom Italijana Crne Gore;

Mart

Samostalna izložba akademskog likovnog umjetnika Đeljoša Đokaja u saradnji sa JU „Muzeji i galerije Podgorice“;

April

Dokumentarna izložba fotografija „Kotor od zemljotresa do danas“ dr Stevana Kordića; Književno stvaralaštvo Dragane Kršenković Brković – književni program povodom Svjetskog dana knjige u saradnji sa HGD;

Maj

Izložba slika „Dvanaesti“ autora Aleksandra Rafajlovića uz podršku Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije;

Jun

Izložba plakata i digitalnih grafika ljubljanske likovne umjetnice Tamare Četković „Paralelni svijet“;

Jul

„Kotor Borki“ – naziv je večeri sjećanja koje su, u čast preminule dramaturškinje i direktorke beogradskog Centra za kulturnu dekontaminaciju Borke Pavićević, u Kotoru kao njenom rodnog gradu organizovali OJU „Muzeji“ i Fondacija „Kotorski festival pozorišta za djecu“;

„Sačuvano blago dobrotskih palata“ koja je javnosti predstavila dio dragocjenog nasljeđa dobrotске porodice Radimir i iznova otvorila pitanja o obavezi zaštite privatnih zbirki i potrebi otvaranja muzeja koji bi u Kotoru sabirao istorijsku, etnografsku i drugu kulturnu baštinu ljudi kotorskog kraja.

Septembar

Izložba likovnih radova Ratka Šoća „Fantastika – slike i crteži“ povodom 60 godina umjetničkog stvaranja ovog crnogorskog stvaraoca koji živi i radi u Vrbasu.

Oktobar

Izložba crteža Veljka Mihajlovića „Kotorski mostovi“ u saradnji sa SPD “Jedinstvo”;

Novembar

„Zbirka Večerina – Jadran nadahnuće“ – publici je predstavljena izuzetna zbirka slika hrvatske i crnogorske obale koje su od sredine 19. do sredine 20. vijeka radili hrvatski, austrijski,

njemački, italijanski, mađarski, francuski i engleski umjetnici i umjetnice.

Po prvi put od otvaranja Galerije solidarnosti, novembra 2019. godine je objavljen dvomjesečni konkurs kojim su likovnoj javnosti ponuđeni termini za izlaganje u Galeriji solidarnosti kao reprezentativnom izložbenom prostoru naših grada i zemlje. Oformljen je Umjetnički savjet OJU „Muzeji” sa mandatom od dvije godine da odlučuje o prijavama i selektuje izložbene ponude umjetnika/ca. Savjetom predsjedava historičarka umjetnosti Ljiljana Zeković, a čine ga likovni umjetnik Luka Lagator i historičarke umjetnosti Marija Mihaliček, Radojka Abramović i Aleksandra Simeunović.

Crkva Sv. Mihaila - Lapidarijum

Tokom 2019. godine Istorijski muzej je imao sljedeće aktivnosti:

- ukupno muzeološki obrađeno 35 predmeta iz zbirke lapida, a za svaki predmet je otvoren dosije sa osnovnim listom u koji su unijeti opšti podaci i karakteristike predmeta;
- Lapidarijum bio otvoren za javnost od 10. aprila do 15. oktobra, radila su dvije radnice na određeno vrijeme svakodnevno od 9 do 21 sat (osim nedjeljom). Lapidarijum imao 1234 posjetilaca/teljki od čega 44 preko agencijskih aranžmana;
- urađene nove brošure za postavku Lapidarijuma, štampane na našem i engleskom jeziku;
- za štampu pripremljen novi informativni materijal koji predstavlja blago Male i Velike grude, praistorijskih nalazišta Tivatskog polja.

Izložbeni prostor Crkva Sv. Pavla

Programi koje je organizovala OJU „Muzeji” Kotor u Crkvi Svetog Pavla:

- 2. jul - predavanja o švajcarskoj helebaradi „Uspon i pad – kraj jedne epohe” održao Kotoranin Andrija Ramadanović;
- 12. jul - izložba skulptura „Kamena rapsodija” vajara Miodraga Šćepanovića iz Kolašina. Izložbu je otvorila historičarka umjetnosti Anastasija Miranović;
- 13. avgust - promocija knjige „Bokeljske teme” autora Željka Brguljana. O knjizi su govorili akademik prof. Radoslav Tomić i historičarka umjetnosti mr Marija Mihaliček. Suorganizator Matica Hrvatska - ogranak u Boki Kotorskoj.
- 20. avgust - otvaranje izložbe „Duh života” vajarke Marine Stoponje iz Zagreba. Izložbu je otvorio hrvatski konzul u Kotoru Marijan Klasić;
- 27. septembar - otvaranje izložbe fotografija ikona i fresaka „Kult Sv. Vladimira Dukljanskog”, otvorio je predsjednik Matice crnogorske Dragan Radulović. Suorganizator kotorski ogranak Matice crnogorske;
- 8. oktobar - otvaranje izložbe umjetničkih radova od vune „Sve boje Crne Gore”. Izložbu je otvorila historičarka umjetnosti Violeta Vukosavljević.

Po prvi put od otvaranja Crkve Svetog Pavla, novembra 2019. godine je objavljen dvomjesečni konkurs kojim su likovnoj javnosti ponuđeni termini za izlaganje u Galeriji solidarnosti kao reprezentativnom izložbenom prostoru naših grada i zemlje. Oformljen je Umjetnički savjet OJU „Muzeji” sa mandatom od dvije godine da odlučuje o prijavama i selektuje izložbene ponude umjetnika/ca. Savjetom predsjedava historičarka umjetnosti Ljiljana Zeković, a čine ga likovni umjetnik Luka Lagator i historičarke umjetnosti Marija Mihaliček, Radojka

Abramović i Aleksandra Simeunović.

Stručno osposobljavanje zaposlenih

Tokom 2019. zaposlena u ustanovi etnološkinja – antropološkinja Danijela Đukić stekla je u Ministarstvu kulture Crne Gore stručno zvanje muzejske savjetnice.

Troškove je snosila ustanova koja redovno ulaže u usavršavanje svojih zaposlenih.

Veb-sajt i društvene mreže

Krajem 2019. godine direkcija OJU „Muzeji” preuzela je ažuriranje sajta ustanove (www.muzejikotor.me) od firme „Implementacija“ d. o. o. iz Beograda koja ga održava. Portal predstavlja savremeno vizuelno-informativno rješenje sa četiri glavne tematske cjeline: Muzej grada Perasta, Galerija solidarnosti, Crkva Sv. Pavla i Lapidarijum. Kako je krajem 2019. godine OJU „Muzeji” dobila na upravu Rimske mozaike koji su postali organizaciona jedinica naše muzejske institucije, tako se otvorila potreba za redizajnom sajta i dopunom sadržaja.

Portal nudi informacije na nekoliko svjetskih jezika (engleski, italijanski, ruski) pored crnogorskog.

Pored veb-sajta, ustanova posjeduje i ažurira naloge na društvenim mrežama Facebook i Instagram.

Posjeta

U 2019. godini ustanova je imala veliki broj individualnih i grupnih posjeta iz zemlje i inostranstva, kako onih turističkih, tako i tokom realizacije programske djelatnosti. Prema evidenciji kojom raspolažemo, broj turističkih posjeta u 2019. je sljedeći:

- Muzej grada Perasta — 17.000,
- Galerija solidarnosti - 2.500,
- Crkva Sv. Pavla — 2.600 i
- Lapidarijum — 1.200.

Izdavačka djelatnost

Izdavačka djelatnost u aktuelnoj godini primarno se odnosila na izradu kataloga izložbi koje su realizovane u prostom ustanove. Takođe, urađene su brošure o arheološkom materijalu koji se čuva u Lapidarijumu i Crkvi Sv. Pavla. Za Crkvu Sv. Pavla urađeni su flajeri na pet jezika (maternji, engleski, francuski, italijanski i ruski).

Od neknjižne građe štampani su flajeri, plakati, promo-materijali.

Dostavljanje obaveznog primjerka bibliotekama

Skladno odredbama Zakona o izdavačkoj djelatnosti, po pet obaveznih primjeraka svih publikacija i neknjižne građe (plakati, pozivnice, flajeri, programi i sl) koje su objavljene tokom godine u izdanju ustanove, odvojene su za JU Nacionalnu biblioteku Crne Gore „Đurđe Crnojević“ i matičnu bibliotečku ustanovu.

Apliciranje za sredstva u nacionalnim i internacionalnim fondovima

Tokom 2019. godini OJU „Muzeji“ su aplicirali kod Ministarstva održivog razvoja i turizma, po javnom pozivu programa podsticajnih mjera u turizmu, po kojem se dodjeljuju sredstva u visini od 20% od ukupne predviđene svote, što je u našem projektu iznosilo 696.00 eura.

Redovna učešća na konkursu u okviru Programa zaštite kulturnih dobara kod Ministarstva kulture ove godine su prekinuta jer je poništen konkurs zbog velikog broja aplikacija koji nisu dostavili detaljne podatke. Ipak, u konsultacijama sa Milicom Martić, direktorkom Direkcije za razvoj djelatnosti u oblasti kulturne baštine, odlučeno je da se tokom 2019. godine okonča realizacija projekata koji su ranijih godina finansijski podržani. Tokom 2018. aplicirano je projektima čije konačne realizacije očekujemo do početka sezone 2020. godine:

1. Konzervacija i restauracija zavjesa iz zbirke Visković, dobijena sredstva u visini 2.400 eura (očekujemo konzervatorske uslove Uprave za zaštitu kulturnih dobara);
2. Konzervacija i restauracija četiribrodska modela iz pomorske zbirke, dobijena sredstva u visini 2.400 eura;
3. Konzervacija i restauracija papirnih novčanica, dobijena sredstva u visini 600 eura, projekat sproveden do kraja, sredstva opravdana, a očekuje nas projektom predviđena organizacija izložbe 28. februara 2020. godine.

Tokom 2019. godine aplicirano je kod kompanije „Porto Montenegro“ projektom za nabavku osnovna četiri elementa opreme za konzervatorsku radionicu. Vrijednost projekta iznosi 22.000 eura, a obaviješteni smo da je prošao prvu fazu selekcije.

Digitalizacija građe

U skladu sa savremenim tekovinama i standardima profesionalnog i efikasnog poslovanja, ustanova je aktivno radila na digitalizaciji svoje muzejske građe, kao i građe koju je izlagala u sopstvenom prostoru.

Putem fotografisanja za potrebe revizije, kao i izrade kataloga izložbi, naučno- stručnog rada, dizajna promotivnog materijala ili za potrebe drugih subjekata, uslikan je i digitalizovan određeni broj muzejskih predmeta, kako iz fonda ustanove, tako i onaj u vlasništvu drugih subjekata koji su održavali izložbe u izlagačkim prostorima ustanove.

Direktorka
Sladana Mijanović

